

videre ved lovforslagets udarbejdelse søgt at overføre væsentlige principper fra den danske byplanlovgivning, loven om lands- og regionsplanlægning og loven om by- og landzoner i en for det grønlandske samfund egnet form. Der er således lagt vægt på, at der gennem lovens administration kan varetages hensyn, der i særlig grad skal sikre det lokale grønlandske samfunds udvikling og muligheden for at træffe beslutninger i egne anliggender.

Den eksisterende og forventede ledighed blandt grønlandske arbejdstagere gør særlige foranstaltninger påkrævede, og det er derfor hensigten, at der gennem fastsættelsen af vilkår for tilladelser til udnyttelse af arealer i så vidt omfang som muligt skal tages hensyn til den lokale beskæftigelse og det lokale erhvervsliv.

De særlige klimatiske, geografiske og befolkningsmæssige forhold i forbindelse med den hastige, industrielle og kommercielle udvikling i Grønland tilsiger, at der gennemføres en omfattende planlægning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landsdelens arealer og naturressourcer. Mangel på planlægning vil kunne medføre uoprettelige skader på dyre- og plantelivet i det sårbare grønlandske miljø og vil kunne blive årsag til kostbare fejlinvesteringer for såvel private som det offentlige.

Lovforslaget nævner ikke selv sit stedlige område nærmere end angivet i titlen. Det følger af almindelige regler, at lovgivningen i fravær af modstående bestemmelser gælder for såvel land som søterritoriet. Loven vil endvidere i medfør af kontinentalsokkelovens § 6 komme til at gælde for anlæg på den grønlandske del af kontinentalsoklen.

Lovforslaget har været forelagt Grønlands landsråd, jfr. vedlagte bilag.

Lovforslaget medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser af væsentlig betydning.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til kapitel 1.

Kapitlet angiver de formål, som loven skal sikre gennem en regulering af arealanvendelse og byudvikling.

§ 1 omfatter de i § 1 i den danske lov om lands- og regionsplanlægning angivne formål (nr. 1) og 3)), de med by- og landzonenloven tilsigtede formål (nr. 4) og 5)) og de i den danske bygge-lovs § 1 angivne formål. Derudover præciseres det i nr. 2), at loven har til formål at fremme lokal udvikling, beskæftigelse og erhvervsudøvelse.

Med den angivne formulering muliggøres en samordning af den økonomiske og fysiske planlægning og en styring af udviklingen såvel gennem en langtidsplanlægning som ved stillingtagen til konkrete projekter. Kravet om tilvejebringelse af et passende udbud af bygge- og bymodne arealer (nr. 5) forudsættes at ske i takt med kommunernes økonomiske og praktiske muligheder herfor.

Ikke mindst udviklingen af virksomhed af forskellig art, der sigter på at have olieindustrien og anden koncessioneret virksomhed som kunde, kan give anledning til betydelige omstillinger i samfundet. Om sådanne omstillinger vil kunne ske gnidningsløst, vil i høj grad afhænge af, i hvilken takt udviklingen sker. Der må derfor være mulighed for at påvirke udviklingstakten og eventuelt bremse et uacceptabelt højt investeringsniveau på visse områder. Der må endvidere i videst muligt omfang sikres det grønlandske erhvervsliv delta-gelse i udviklingen.

Udviklingen kan give Grønland nye arbejdspladser og kan derigennem bidrage til at afhjælpe arbejdsløshed. Varetagelse af dette hensyn kræver, at der kan stilles krav med hensyn til virksomheders lokalisering og om beskæftigelse, uddannelse og oplæring af grønlandsk arbejdskraft.

Olie- og mineindustri er behæftet med usikkerhedsmomenter, og en udvinding kan vise sig at blive af kortere varighed. Det er derfor af betydning, at man har indflydelse på arten, omfanget og lokaliseringen af de afledede virksomheder og eventuelt på forhånd træffer dispositioner med sigte på en senere afvikling.

Udviklingen af nye virksomheder vil direkte og indirekte kunne have følger for eksisterende virksomheder. De nye virksomheder kan gennem tilbud om højere lønninger medføre et pres på arbejdsmarkedet, der kan gå ud over mulighederne for rationel produktion i bestående erhverv. Udviklingen vil også kunne medføre fordele for bestående virksomheder, der kan optræde som leverandører for de nye virksomheder, f.eks. med hensyn til transport og reparation. Dette vil især være tilfældet, såfremt der stilles krav om benyttelse af grønlandske virksomheder og krav om benyttelse af danske normer og standarder for materialer m. m.

Det udbygningsmønster, der vælges, vil have direkte indflydelse på bosætningsmønsteret og dermed behovet for udbygning af boliger, institutioner, kommunikationsnet m. v. Det er derfor vigtigt at have indflydelse på placeringen. For at sikre samfundet det bedst mulige udbytte kan det være påkrævet at sprede aktiviteten mellem flere byer,